

Налог којим се проглашава да се Закључцима Народне скупштине Републике Српске бр. 02/1-021-1562/24, 02/1-021-1563/24 и 02/1-021-1564/24, донесеним на њеној 16. посебној сједници одржаној 24. и 25. децембра 2024. године, крше обавезе и одговорности Републике Српске према Анексу 4 и Анексу 10 Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, и којим се забрањује провођење наведених Закључака

Бр. 03/25

Користећи се овлаштењима која су високом представнику дата чланом V Анекса 10 (Споразум о цивилној имплементацији Мировног уговора) Општег оквирног споразума за мир у Босни и

Херцеговини (у даљем тексту: Општи оквирни споразум), према којем је високи представник коначни ауторитет за тумачење наведеног Споразума о цивилној имплементацији Мировног уговора, и чланом II 1. (д) претходно наведеног Споразума, који од високог представника захтијева да олакша рјешавање било којих потешкоћа које се појаве у вези са цивилном имплементацијом Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини;

Позивајући се на став XI.2 Закључака Конференције за имплементацију мира одржане у Бону 9. и 10. децембра 1997. године, у којем је Савјет за имплементацију мира поздравио намјеру високог представника да употреби свој коначни ауторитет у земљи у вези с тумачењем Споразума о имплементацији цивилног дијела Мировног уговора, како би помогао у изналажењу рјешења за проблеме у складу с горе наведеним, “доношењем обавезујућих одлука, када то оцијени неопходним”, о одређеним питањима, укључујући и (према тачки (ц) става XI.2) “мјере којима се осигурава имплементација Мировног споразума на цијелој територији Босне и Херцеговине и њених ентитета”;

Подсјећајући такође да је Савјет безбједности Уједињених нација у више наврата потврдио својим резолуцијама донесеним на основу поглавља VII Повеље Уједињених нација да улога високог представника као коначног ауторитета у земљи у погледу имплементације Анекса 10. Дејтонског мировног споразума укључује “овлаштење за доношење обавезујућих одлука када оцијени да је то неопходно о питањима која је Вијеће за имплементацију мира разматрало у Бону 9. и 10. децембра 1997. године;

Имајући у виду најновији коминике Управног одбора Савјета за имплементацију мира, у којем је Управни одбор још једном потврдио своју пуну подршку високом представнику у обезбјеђењу пуног поштивања Општег оквирног споразума за мир у БиХ и провођењу његовог мандата у складу са Анексом 10 и одговарајућим резолуцијама Савјета безбједности Уједињених

нација и оштро осудио континуиране притиске на правосуђе и покушаје ограничавања независности, непристрасности и интегритета правосуђа, истичући да је угрожавање организације или функционисања Уставног суда БиХ, укључујући и непоштивање његових одлука, неспојиво са Уставом БиХ и међународним стандардима;

Присјећајући се да у Резолуцији 2549 (2020) Савјет безбједности Уједињених нација “позива стране да се у складу с Мировним споразумом придржавају своје обавезе да у цијелости сарађују са свим институцијама укљученим у имплементацију овог мировног споразума, како је описано у Мировном споразуму”;

С обзиром на то да обавезе, које су према Анексу 10. Општег оквирног споразума за мир преузеле стране у споразуму, у које се убраја и Република Српска, обухватају и одредбу (члан IV) према којој ће “стране у потпуности сарађивати са високим представником и његовим особљем, као и са међународним организацијама и агенцијама, како је предвиђено у члану 9 Општег оквирног споразума.” и то да је “високи представник коначни ауторитет у земљи у погледу тумачења поменутог Споразума о цивилној имплементацији наведеног Мировног уговора”;

Подсјећајући да је Уставни суд Босне и Херцеговине централна институција државе Босне и Херцеговине утемељена Уставом Босне и Херцеговине као независан чувар Устава Босне и Херцеговине с искључивом надлежношћу да одлучује о било којем спору који се јавља по Уставу Босне и Херцеговине између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, те између институција Босне и Херцеговине;

Подсјећајући да је према члану I/2. Устава, Босна и Херцеговина “демократска држава која функционише у складу са законом” и да се чланом VI/5. Устава предвиђа да су “одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће”, те да се чланом III/3.6) захтијева од ентитета и свих њихових административних јединица да се у потпуности придржавају Устава Босне и Херцеговине, као

и одлука институција Босне и Херцеговине;

Наглашавајући да је Устав Босне и Херцеговине једини извор надлежности и да легитимно уставно вршење таквих надлежности од стране институција Босне и Херцеговине не могу ограничавати други нижи нивои власти;

Наглашавајући такође да су Уставни суд Босне и Херцеговине, Суд Босне и Херцеговине, Тужилаштво Босне и Херцеговине и Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине у свом дјеловању и испуњавању њихових надлежности у демократској држави заснованој на владавини права, независни од свих других органа власти у Босни и Херцеговини те да су сви ти органи обавезни да поштују њихову независност;

Подсјећајући да правосуђе представља темељ владавине права и да његова независност, професионализам и ауторитет захтијевају да правосуђе мора бити слободно од вањских притисака и политичког утицаја, те да испуњавање тог захтјева представља саставни дио темељног демократског начела диобе власти;

Наглашавајући да непровођење одлука судова у начелу директно нарушава уставни поредак, владавину права и начело диобе власти;

Узимајући у обзир да је Народна скупштина Републике Српске на својој 16. посебној сједници одржаној 24. и 25. децембра, након разматрања Приједлога закона о граничној контроли БиХ и Приједлога закона о заштити личних података БиХ, који су упућени у парламентарну процедуру у Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ, те након разматрања *“Информације о урушавању правног поретка у БиХ кршењем Дејтонског мировног споразума”*, донијела Закључке бр. 02/1-021-1562/24, бр. 02/1-021-1563/24 и бр. 02/1-021-1564/24 (у даљем тексту под заједничким називом *“Закључци”*);

Проглашавајући да су Закључци у супротности с обавезама и одговорностима Републике Српске према Анексу 4 и Анексу 10 Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини;

Констатујући да се у складу с Пословником Народне скупштине Републике Српске, закључцима, између осталог, утврђује политика органа Републике Српске и дају смјернице за спровођење те политике, те утврђују обавезе Владе, министарстава и посебних организација у спровођењу те политике;

Констатујући такође да су поједини од наведених Закључака, којима се конкретно налаже обавеза, односно захтијева од одређених органа или представника Републике Српске и званичника на државном нивоу “из српског конститутивног народа” изабраних или именованих из Републике Српске да предузимају радње за спровођење политика садржаних у наведеним Закључцима, посебно проблематични, укључујући у погледу сегрегацијског циља Закључака усмјереног против мултиетничког карактера Босне и Херцеговине и Републике Српске, упркос томе што се према члану 1. Устава Републике Српске предвиђа да: “Срби, Бошњаци и Хрвати, као конститутивни народи, Остали и грађани, равноправно и без дискриминације учествују у вршењу власти у Републици Српској”, те да је стога неопходно спријечити њихово провођење;

Подсјећајући да су према Уставу Босне и Херцеговине ентитети и све њихове административне јединице дужни да у цијелости поштују Устав Босне и Херцеговине и законодавство државе Босне и Херцеговине, те да се ентитетским законом не могу вршити измјене и допуне законодавства државе Босне и Херцеговине, чиме се примјена наведеног законодавства ограничава или се на други начин мијења, као и то да су органи власти на државном нивоу дужни да поступају у складу са законима којима се уређује њихов рад и надлежности;

Подсјећајући такође да напади на суверенитет државе Босне и Херцеговине, њене кључне институције, укључујући Уставни суд Босне и Херцеговине, Суд Босне и Херцеговине, Тужилаштво Босне и Херцеговине и Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине, представљају озбиљно кршење Општег оквирног споразума за мир (ГФАП) те угрожавање мира и стабилности у

земљи и региону, због чега завређују недвосмислену и адекватну реакцију;

Забринут због чињенице да Закључци Владу Републике Српске обавезују да упути у процедуру закон којим ће се уредити процедура разматрања питања о којима одлучује Парламентарна скупштина БиХ на начин да се о истима претходно изјасни Народна скупштина Републике Српске, а чиме би се Народној скупштини Републике Српске дао механизам за покретање поступка ентитетског гласања предвиђеног Уставом Босне и Херцеговине супротно одредбама Устава Босне и Херцеговине којима се прописују надлежности Парламентарне скупштине БиХ и процес доношења одлука предвиђен наведеним одредбама и чиме би се угрозила функционалност Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине;

Свјестан да су интереси ентитета у институцијама Босне и Херцеговине адекватно заштићени путем представника изабраних са територије тих ентитета или делегираних од стране ентитетских институција;

Подсјећајући да је према члану I/2 Устава Босне и Херцеговине “Босна и Херцеговина демократска држава која функционише у складу са законом и на основу слободних и демократских избора”, те да у складу с Изборним законом Босне и Херцеговине мандат припада изабраном носиоцу мандата и да не може престати осим у законом предвиђеним случајевима, те **подсјећајући такође** на значај демократског начела независности парламентарног мандата, укључујући и слободу неподвргавања “императивном мандату” те да се покушајима Народне скупштине Републике Српске да званичнике на државном нивоу изабране с територије Републике Српске обавезе у њиховом доношењу одлука угрожавају демократска начела која се промовишу и гарантују Уставом Босне и Херцеговине;

Поштујући надлежност Уставног суда Босне и Херцеговине да подржава Устав Босне и Херцеговине, укључујући искључиву надлежност да одлучује о било којем спору који се јавља по

овом Уставу, између осталог, између Босне и Херцеговине и једног ентитета;

Наглашавајући да у склопу постојећег уставног оквира, Република Српска и њени јавни органи власти, укључујући и Народну скупштину Републике Српске, одражавају њен мултиетнички карактер, при чему су сва три конститутивна народа и припадници групе Осталих равноправни;

Наглашавајући такође да изабрани и именовани званичници у институцијама Босне и Херцеговине своје мандате и дужности врше у складу с Уставом Босне и Херцеговине, те да Закључци који имају за циљ да обавезу изабране и именоване званичнике на државном нивоу у институцијама Босне и Херцеговине представљају директан напад на аутономију и независност званичника и институција Босне и Херцеговине на државном нивоу;

Свјестан чињенице да се – и поред тога што немају утицаја на мандат високог представника, нити на статус и правно дејство одлука високог представника којима се супституишу домаће власти, односно на одлуке које су донесене на основу међународног мандата високог представника – тим Закључцима занемарују обавезе и одговорности које је Република Српска преузела на основу Анекса 10 Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини те да исти представљају један вид дјеловања у низу активности којима се ускраћује сарадња с високим представником, чиме се дјелује у супротности с Анексом 10 Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини;

Узимајући у обзир чињеницу да било који акт или активност у провођењу појединих Закључака чије се провођење забрањује мојим Налогом наведеним у наставку, или провођење наведених Закључака на било који начин, могу представљати кривично дјело према Кривичном закону Босне и Херцеговине и стога могу бити предмет кривичног гоњења;

Констатујући да је према члану VI/3.а) Устава Босне и

Херцеговине Уставни суд једини надлежан да одлучује о било којем спору који се јавља по овом Уставу, између осталог, између Босне и Херцеговине и једног ентитета те да овлаштени предлагачи из члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине имају овлаштење да покрену поступак за рјешавање спора пред Уставним судом Босне и Херцеговине у вези с наведеним Закључцима;

***Позивајући** Народну скупштину Републике Српске да проактивно преиспита донесене акте и предузете активности којима се не испуњавају обавезе и одговорности Републике Српске према Анексу 4 и Анексу 10 Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и да стави ван снаге Закључке те да се суздржи од било каквог провођења;*

***Увјерен** да претходно описано понашање озбиљно угрожава цивилну имплементацију Општег оквирног споразума за мир;*

Узевши у обзир и размотривши све наведено, високи представник овим доноси слиједећи:

НАЛОГ

којим се проглашава да се Закључцима Народне скупштине Републике Српске бр. 02/1-021-1562/24, 02/1-021-1563/24 и 02/1-021-1564/24, донесеним на њеној 16. посебној сједници одржаној 24. и 25. децембра 2024. године, крше обавезе и одговорности Републике Српске према Анексу 4 и Анексу 10 Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, и којим се забрањује провођење наведених Закључака

Члан 1.

Овим путем се проглашава да се Закључцима Народне скупштине Републике Српске бр. 02/1-021-1562/24, бр. 02/1-021-1563/24 и бр. 02/1-021-1564/24, донесеним на њеној 16. посебној сједници одржаној 24. и 25. децембра 2024. године, крше обавезе и

одговорности Републике Српске према Анексу 4 и Анексу 10 Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини.

Члан 2.

Овим путем се забрањује провођење појединих Закључака из члана 1. овог Налога наведених у даљем тексту:

Закључак бр. 02/1-021-1562/24:

“Народна скупштина Републике Српске обавезује Владу Републике Српске да у року од 30 дана упути у процедуру Закон којим ће се уредити процедура разматрања питања о којима одлучује Парламентарна скупштина БиХ, на начин да се о истима претходно изјасни Народна скупштина Републике Српске.”

Закључак бр. 02/1-021-1563/24:

“Народна скупштина Републике Српске задужује Законодавни одбор Народне скупштине Републике Српске да припреми амандмане на Приједлог закона о заштити личних података БиХ и изјашњење о Приједлогу закона о граничној контроли БиХ, те исте достави српским представницима у Парламентарној скупштини БиХ.”

Закључци бр. 02/1-021-1564/24:

“4. Народна скупштина Републике Српске констатује да правни систем Европске уније не прихвата могућност да незабрани странац доноси законе умјесто демократски изабраних институција, те захтијева од именованих и изабраних представника Републике Српске из српског конститутивног народа у заједничким институцијама, да обуставе одлучивање из домена европских интеграција све док се не успоставе услови да се процес европских интеграције одвија у складу са

постулатима демократије и владавине права.”

“5. Народна скупштина Републике Српске захтијева да се пониште акти који су проистекли из неуставних радњи страног појединца, који по уставу није ни овлаштени предлагач закона нити законодавац,, те да се отклоне девијације које су проистекле из таквог неуставног дјеловања како би се кретање ка Европској унији неометано наставило.”

“8. Народна скупштина Републике Српске упозорава да европски правни стандарди забрањују вођење нехуманих и деградирајућих судских поступака против лица у стању здравствене угрожености што Суд БиХ управо чини и удаљава БиХ од европског пута. Народна скупштина Републике Српске сматра предсједник Републике Српске и директор Службеног гласника Републике Српске не треба да се одазивају на позиве Суда БиХ, док предсједник Републике не буде здравствено способан да учествује у поступку.”

“9. Народна скупштина Републике Српске захтијева од именованих и изабраних представника Републике Српске из српског конститутивног народа у заједничким институцијама БиХ да обуставе одлучивање на нивоу БиХ, осим у случају одлучивања по којем се врши пренос надлежности са Републике Српске на ниво заједничких институција или се на други начин угрожава позиција Републике Српске, све док Европска унија не обезбиједи нормалне и правичне услове и стандарде суђења у БиХ, а који не постоје због противуставног и противзаконитог доношења одлука од стране неизабраног појединца, чији се боравак у БиХ не може више оправдати ни на који начин.”

“11. Народна скупштина Републике Српске констатује да злоупотреба Тужилаштва БиХ и покушај мијешања у рад највишег представничког тијела Републике Српске морају бити персонализовани и процесуирани. У противном, Народна скупштина Републике Српске ће, у циљу заштите Општег оквирног споразума за мир у БиХ и уставног поретка Републике

Српске, бити принуђена да предузме посебне мјере које ће бити у служби заштите Дејтонског споразума.”

Члан 3.

Овај Налог доноси се на основу међународног мандата високог представника и не доноси се супституисањем било којег домаћег органа власти. Налог ће имати првенство у односу на било које неконзистентне одредбе Устава Републике Српске, било ког закона, прописа или акта, било постојећег, било будућег. Овај Налог директно се примјењује и није потребна ниједна додатна радња ради обезбјеђења његовог правног дејства.

Члан 4.

Високи представник задржава право да измијени и допуни овај Налог или да предузме друге мјере које сматра потребним ради осигурања провођења овог Налога.

Члан 5.

Овај Налог ступа на снагу одмах по објављивању на службеној интернет страници Канцеларије високог представника.

Овај Налог се објављује на службеној интернет страници Канцеларије високог представника и објављује се одмах у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине”.

Сарајево, 2. јануар 2025.

Кристијан Шмит
Високи представник